

Dosarul nr. 2rac-231/19

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Central) M. Țurcan
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) E. Palanciuc, A. Malîi, Vl. Clima

ÎNCHEIERE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service",

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială "Efect Prim" Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service" cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service" împotriva Societății Comerciale "Efect Prim" Societate cu Răspundere Limitată cu privire la declararea nulității clauzei contractuale,

împotriva deciziei din 16 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service" și s-a menținut hotărârea din 25 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a ț ă :

La 21 februarie 2017, Societatea Comercială "Efect Prim" Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service" cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Societatea Comercială "Efect Prim" Societate cu Răspundere Limitată a menționat că la data de 01 martie 2014 a încheiat cu Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service" contractul de vânzare-cumpărare a pietrișului.

A specificat că în temeiul pct. 2.2 al contractului, Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service" s-a obligat să achite prețul produsului în conformitate cu volumul livrat în termenii stabiliți.

A invocat reclamantul că la 31 martie 2014, a fost întocmit actul de predare-primire a serviciilor de transport în sumă de 61 627 de lei, cu eliberarea facturii de expediție.

A relatat că la 29 aprilie 2014, Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service" a achitat suma de 15 000 lei, iar la 05 mai 2014 a achitat suma de 30 000 lei în baza facturii nr. 1510 din 31 martie 2014, în total a fost achitată suma de 45 000 lei.

A relevat că Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service" a admis restanțe în mărime de 16 627 de lei.

De asemenea, la 31 martie 2014 a fost eliberată factura de expediție în sumă de 63 000 lei, semnată de către Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service", însă factura în cauză nu a fost achitată.

La fel, prin factura din 12 decembrie 2014, Societatea Comercială "Efect Prim" Societate cu Răspundere Limitată a vândut Societății cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service" pietriș în sumă de 159 931 de lei, care de asemenea nu a fost achitat.

La 05 februarie 2015, în adresa Societății cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service" a fost expediată pretenția, prin care s-a solicitat achitarea datoriei în sumă totală de 239 458 de lei, care însă a rămas fără răspuns.

A solicitat Societatea Comercială "Efect Prim" Societate cu Răspundere Limitată încasarea de la Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service" a sumei de 239 458 de lei cu titlu de datorie, încasarea sumei de 125 609,78 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, încasarea sumei de 431 024,40 de lei cu titlu de penalitate și încasarea cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service" a depus cerere reconvențională împotriva Societății Comerciale "Efect Prim" Societate cu Răspundere Limitată cu privire la declararea nulității clauzei contractuale (f.d. 119-120).

În motivarea cererii reconvenționale, Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service" a menționat că potrivit pct. 3.6 din contractul de vânzare-cumpărare, părțile au stabilit penalitate unilaterală de 1% pe zi.

A invocat că această clauză contractuală urmează a fi declarată nulă, deoarece nu produce efecte juridice.

A specificat de asemenea că potrivit prevederilor contractuale, marfa urma a fi livrată doar după achitarea în avans a 50% din costul mărfii.

Astfel a menționat că însuși Societatea Comercială "Efect Prim" Societate cu Răspundere Limitată a încălcat prevederile contractuale referitor la executarea obligațiilor contractuale, or, acesta a livrat marfa în sumă de 159 831 de lei conform facturii din 12 decembrie 2014, fără a primi avans în mărime de 50% din costul mărfii și prin urmare nu-i poate fi imputată neexecutarea contractului.

A solicitat Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service" declararea nulității pct. 3.6 din contractul de vânzare-cumpărare din 01 martie 2014.

Prin hotărârea din 25 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială "Efect Prim" Societate cu Răspundere Limitată.

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service" suma de 239 458 de lei cu titlu de datorie, suma de 125 609,78 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 239 458 de lei cu titlu de penalitate și suma de 18 267,77 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest, cererea s-a respins.

S-a respins cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service".

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că valoarea datoriei Societății cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service" este de 239 458 de lei, iar mărimea penalității calculate de contract și prevăzută de părți este exagerat de mare și neconformă circuitului comercial, din care considerente aceasta urmează a fi redusă până la suma de 239 458 de lei.

La fel, prima instanță a stabilit că reieșind din calculul facturilor, dobânda de întârziere totală constituie suma de 125 609,78 de lei.

De asemenea, prima instanță a concluzionat că cererea reconvențională a fost înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service" cu scopul de a se eschiva de la răspunderea civilă.

Prin decizia din 16 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service" și s-a menținut hotărârea din 25 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

La 25 martie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service" a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă ca depusă cu omiterea termenului acțiunea depusă de Societatea Comercială "Efect Prim" Societate cu Răspundere Limitată și să fie admisă cererea reconvențională.

Recurentul Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service", în motivarea recursului a invocat că atât instanța de apel, cât și prima instanță, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și anume prevederile art. 1020 alin. (1) Codul civil, care prevede de în cazul nerespectării obligațiilor contractuale, părțile sunt obligate să înainteze în prealabil o reclamație.

În acest sens a menționat prevederile art. 267 din Codul de procedură civilă, conform căruia instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care reclamantul nu a respectat procedura, prevăzută prin lege sau prin contractul părților, de soluționare a pricinii pe cale extrajudiciară, inclusiv prin mediere.

A reiterat că acțiunea depusă de Societatea Comercială "Efect Prim" Societate cu Răspundere Limitată referitor la cerințele ce derivă din raporturile juridice de transport urma să fie scoasă de pe rol, deoarece instanța de judecată urma să scoată de pe rol cererea de chemare în judecată ca efect al sancționării pentru nerespectarea procedurii prelabile prevăzute de pct. 6.4 din contractul de vânzare-cumpărare.

A specificat recurentul că instanțele ierarhic inferioare nu au determinat corect raporturile juridice litigioase. Astfel instanțele au reținut în mod eronat că raportul juridic litigios îl constituie doar vânzarea-cumpărarea, or, din probele prezentate, se constată că referitor la pretenția cu privire la încasarea datoriei din vânzarea-cumpărarea pietrișului, părțile sunt în raport juridic de vânzare-cumpărare, iar

referitor la datoria survenită din transportul acestor mărfuri, părțile sunt în raport juridic de transport.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 16 ianuarie 2019, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 25 martie 2019, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă

că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helters c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service", nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată "Autodominant-Service".

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari